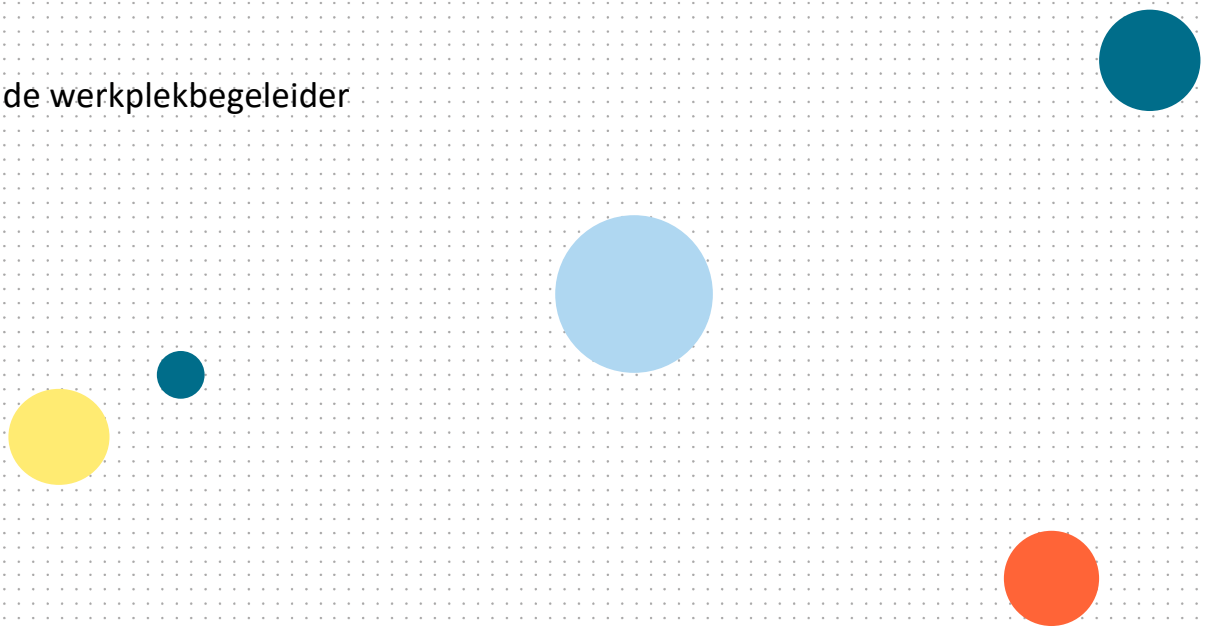
A collection of five colored circles (orange, light blue, yellow, light blue, and yellow) scattered in the upper left quadrant of the page.

Handleiding feedback werkplekleren

Voor de werkplekbegeleider

A collection of seven colored circles (teal, light blue, yellow, teal, orange, light blue, and teal) scattered in the lower right quadrant of the page.

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Algemene informatie	4
Programmatisch toetsen	4
Werkplekieren.....	4
Veranderingen m.b.t. het werkplekieren	4
2. Feedback geven op bewijzen	6
Inleiding.....	6
2.1 Wat te doen als een aankomend leerkracht je toegang geeft tot Portflow?	6
2.2 Hoe geef je feedback op bewijzen?.....	7
BKC-feedback.....	8
3. Advies geven d.m.v. de voortgangsevaluatie	10
Inleiding.....	10
3.1 Hoe geef ik advies over het werkplekieren d.m.v. de voortgangsevaluatie?	10
Bijlagen.....	12
Bijlage 1 Begrippenlijst	12
Bijlage 2 Feedbackkader voor voortgangsevaluaties	13

Inleiding

Beste werkplekbegeleiders,

Het afgelopen studiejaar is hard gewerkt aan een nieuw curriculum voor onze eerstejaars aankomend leerkrachten in de voltijd en deeltijd pabo-opleiding. Dit nieuwe curriculum is in samenwerking met collega's uit het werkveld samengesteld.

Vanuit de leeruitkomsten zijn kernconcepten en onderliggende thema's ontwikkeld. Dit zijn de uitgangspunten voor een kennisrijk curriculum, de regie op het eigen leerproces en de koppeling tussen theorie en praktijk. Het nieuwe curriculum biedt veel ruimte voor persoonlijke aandacht.

Meer informatie over de onderwijsvernieuwing en de inhoud van het nieuwe curriculum vind je op de website: <https://www.ipabo.nl/curriculumvernieuwing/>

In deze handleiding lichten we toe op welke twee manieren de werkplekbegeleider de aankomend leerkracht ondersteunt in het nieuwe curriculum, namelijk door het geven van feedback op bewijzen en het geven van een advies d.m.v. een voortgangsevaluatie. In het eerste hoofdstuk geven we meer inhoudelijke informatie over de toetsing en het werkplekleren. In het tweede en derde hoofdstuk lichten we de stappen toe om aankomend leerkrachten feedback en/of advies te geven. In de bijlage vind je een begrippenlijst.

Bedankt dat jullie onze aankomende leerkrachten begeleiden in het werkplekleren en daarmee hun groei tot aankomend leerkracht!

1. Algemene informatie

Programmatisch toetsen

Hogeschool IPABO werkt volgens de principes van programmatisch toetsen. Dit betekent dat de aankomend leerkracht gedurende het studiejaar de tijd krijgt om zich te ontwikkelen en op verschillende momenten informatie verzamelt over het functioneren als aankomend leerkracht en de doorgemaakte ontwikkeling. Tijdens de opleiding en het werkplekleren werkt de aankomend leerkracht aan doelgerichte activiteiten. Aankomend leerkrachten verzamelen feedback van verschillende betrokken actoren (zoals werkplekbegeleiders, schoolopleiders, opleidingsdocenten, vakdocenten en/of mede aankomend leerkrachten) en gebruiken deze om hun handelen onder de loep te nemen en zich verder te ontwikkelen.

De activiteiten, bewijzen en feedback verzamelt de aankomend leerkracht in een portfolio. Dit portfolio helpt aankomend leerkrachten om hun ontwikkeling systematisch te volgen en te sturen. Aan het eind van het semester wordt vastgesteld of de aankomend leerkracht op het verwachte niveau zit.

In de [interactieve praatplaat](#) vind je meer informatie over programmatisch toetsen bij Hogeschool IPABO.

Werkplekleren

Leren op de werkplek op de opleidingsschool is en blijft een essentieel onderdeel van de opleiding. In de klas op de basisschool bereiden aankomend leerkrachten zich voor op het beroep van leraar basisonderwijs. In de [werkpleklerengids](#) vind je alle informatie over de organisatie en begeleiding van het werkplekleren.

Veranderingen m.b.t. het werkplekleren

Er zijn een aantal veranderingen ten aanzien van het werkplekleren doorgevoerd. Dit vraagt ook iets anders van de taken van een werkplekbegeleider. De belangrijkste veranderingen op een rij:

1. De aankomend leerkracht bouwt een portfolio op. Aankomend leerkrachten verzamelen bewijzen om dit portfolio te vullen. Het is mogelijk dat aankomend leerkrachten feedback vragen op deze bewijzen. Dit is niet alleen meer feedback op een ingevuld lesbeschrijvingsformulier (LBF), of de uitvoering van een lesactiviteit. Het is mogelijk dat aankomend leerkrachten ook feedback vragen op o.a. een observatie, het formuleren van lesdoelen en/of gesprekken met leerlingen.
2. De bewijzen voor eerstejaars aankomend leerkrachten staan 'vast'. De aankomend leerkrachten ontvangen concrete opdrachten die zij als bewijs indienen. Deze bewijzen zijn gekoppeld aan de onderwijsthema's die worden aangeboden op de IPABO en staan in een tijdlijn in Portflow.
3. Het advies van de werkplekbegeleider wordt meegenomen in de beoordeling van de aankomend leerkracht. Dit advies is in de vorm van een ingevulde voortgangsevaluatie. De voortgangsevaluatie vervangt het adviesformulier waarmee in het huidige curriculum wordt gewerkt. De werkplekbegeleider vult deze voortgangsevaluatie twee keer per semester samen met de

aankomend leerkracht in. Deze ingevulde voortgangsevaluatie wordt meegenomen bij het voortgangsgesprek met de studiebegeleider.

4. Een belangrijk onderdeel van het werkplekleren is het WerkPlekLab. Deze bijeenkomsten vinden plaats op de opleidingsschool, met een vastgestelde inhoud. Op deze wijze maken aankomend leerkrachten een koppeling van theorie naar praktijk en andersom.

Als werkplekbegeleider geef je feedback op verschillende activiteiten en bewijzen en adviseer je door middel van de voortgangsevaluatie. We werken hiervoor met het systeem Portflow. In Portflow verzamelt de aankomend leerkracht alle informatie voor het portfolio. De aankomend leerkracht is eigenaar van dit portfolio en deelt (onderdelen van) dit portfolio met de betrokken actoren, waaronder de werkplekbegeleider.

Hieronder vatten we de belangrijkste onderdelen van het werkplekleren in tabel samen.

		Betrokkenen	Frequentie
1.	Stagedagen	- Aankomend leerkracht - Werkplekbegeleider	- Wekelijks 8 stageweken per studiejaar.
2.	Feedback op bewijzen	- Aankomend leerkracht - Werkplekbegeleider	10 – 15 keer per semester.
3.	Voortgangsevaluatie	- Aankomend leerkracht - Werkplekbegeleider	2 keer per semester.
4.	Werkpleklabs	- Aankomend leerkracht - Schoolopleider - Instituutopleider	6 bijeenkomsten per studiejaar.
5.	Werkplekassessment	- Aankomend leerkracht - Schoolopleider - Instituutopleider	1 keer per semester.

Tabel 1: Belangrijkste onderdelen werkplekleren

2. Feedback geven op bewijzen

Inleiding

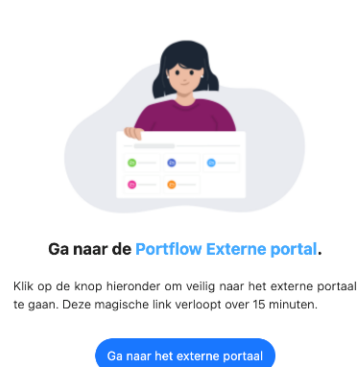
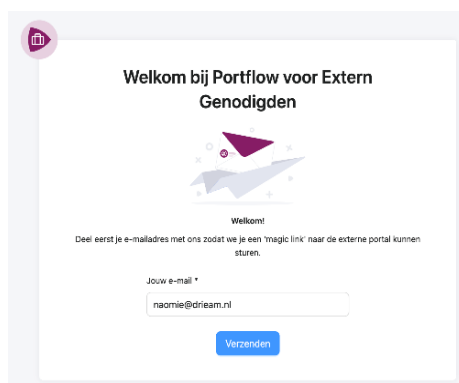
Tijdens de opleiding en het werkplekleren werkt de aankomend leerkracht aan doelgerichte activiteiten en bewijzen. Met deze activiteiten en bewijzen wordt zichtbaar hoe de aankomend leerkracht zich ontwikkelt ten aanzien van de leeruitkomsten.

Het is belangrijk dat de aankomend leerkracht feedback vraagt op de activiteiten en bewijzen. Door het verzamelen van feedback kan de aankomend leerkracht gerichte vervolgstappen in het leren nemen. Elk bewijs is bedoeld om van te leren. Er is geen sprake van een zak-slaagbeslissing. Een activiteit met bewijs hoeft niet te worden 'behaald', maar wordt ingezet als een middel om van te leren en om inzicht te krijgen hoe de aankomend leerkracht vordert in de ontwikkeling. De feedback van jou als werkplekbegeleider is daarom erg belangrijk.

2.1 Wat te doen als een aankomend leerkracht je toegang geeft tot Portflow?

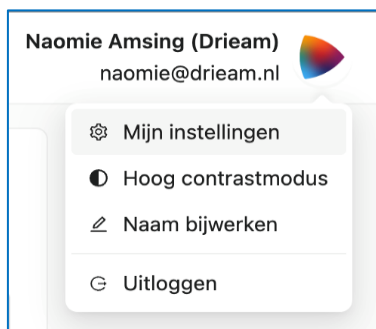
Een aankomend leerkracht heeft jou uitgenodigd voor zijn portfolio. Hiervan krijg je een e-mail.

1. Klik op de link in jouw e-mail. Dan kom je op de login pagina van het Portflow portaal. Alternatief: Ga meteen naar het portaal: portfolio.drieam.app/external/login
2. Vul hier jouw e-mailadres in. Je krijgt dan nog een mailtje met een magic link om in te loggen op het portaal.
3. Open het mailtje en klik op de link om naar het externe portaal te gaan. Je bent nu ingelogd.
4. Vul jouw naam in. Dat hoeft je maar één keer te doen.

Je komt nu op jouw dashboard.

Stel je persoonlijke instellingen in via 'Mijn instellingen'. Kies eventueel een andere taal en andere notificatie-instellingen.

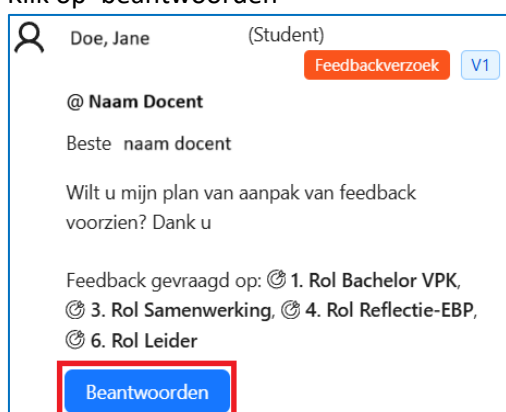
Tip: sla de link naar het portaal op als bladwijzer in je browser, zodat je snel en gemakkelijk toegang hebt tot het portaal: portfolio.drieam.app/external/login.

2.2 Hoe geef je feedback op bewijzen?

Een aankomend leerkracht heeft jou om feedback gevraagd. Je kunt deze uitnodiging vinden in een e-mail (als je dat hebt ingesteld), op het dashboard bij 'Laatst ontvangen feedbackverzoeken', of via 'Feedbackverzoeken' in het menu bovenin.

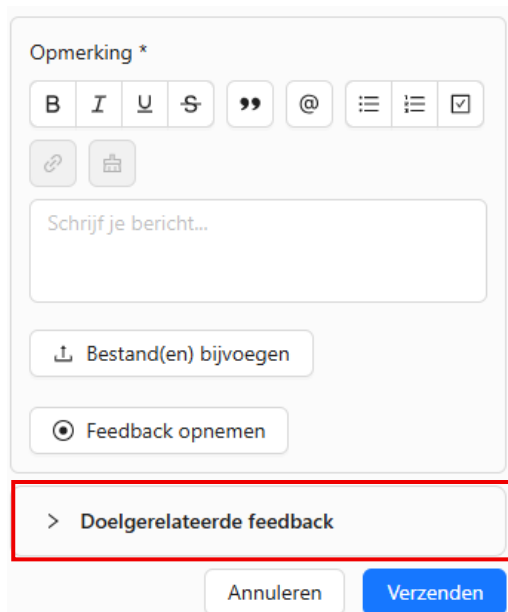

1. Ga naar het feedbackverzoek via één van de methodes.
2. Klik op 'beantwoorden'

3. We leren de aankomend leerkracht om specifiek op de leeruitkomsten (doelen) feedback te vragen. Als de aankomend leerkracht specifieke feedback heeft gevraagd, klik je op het balkje voor

‘Doelgerelateerde feedback’. Je ziet dan een tekstvak per leeruitkomst.

4. Schrijf jouw eventuele algemene feedback in het bovenste **tekstvak**. Je kunt gebruik maken van opmaak, bijlages, video/audio/schermopnames als nodig.
5. **Verzend** de feedback via de blauwe knop

Annuleren

Verzenden

BKC-feedback

Bij Hogeschool IPABO geven we BKC-feedback. Het is prettig voor de aankomend leerkracht als je **Bevestigt** wat er al goed gaat, **Kritisch** bent over wat nog verbeterd moet worden om de leeruitkomst aan te tonen en **Constructief** over hoe de aankomend leerkracht deze verbetering kan doen¹. We leren aankomend leerkrachten deze ‘BKC-feedback’ ook aan elkaar te geven.

---

¹ Wil je meer weten over het geven van BKC-feedback? Van de Berg, L., & Ros, A. (2015). 4. *Het geven van goede feedback*. In: Begeleiden van actief leren: Theorie en praktijk van zelfsturing en samenwerking (pp 103-132). Uitgeverij Coutinho.

BKC-feedback	
Bevestigend (feedback)	Wat gaat er al goed ten opzichte van de leeruitkomst(en)?
Kritisch (feedback)	Wat moet er nog verbeterd worden om de leeruitkomst(en) aan te tonen?
Constructief (feedforward)	Hoe zou de aankomend leerkracht dat kunnen doen? Hier kun je variëren in mate van sturing. Stel je een vraag of geef je een hele concrete aanwijzing? Richtlijn: begeleidend als het kan, sturend als het moet.

Tabel 2: BKC-feedback

3. Advies geven d.m.v. de voortgangsevaluatie

Inleiding

Door middel van de voortgangsevaluaties in Portflow krijgt de aankomend leerkracht inzicht in hoe de ontwikkeling vordert ten aanzien van de leeruitkomsten. Er vinden verschillende voortgangsevaluaties plaats per semester. Zo vult de aankomend leerkracht twee keer per semester zelf een voortgangsevaluatie in om te reflecteren op de eigen ontwikkeling. Vervolgens vullen de aankomend leerkracht en de studiebegeleider samen tijdens een voortgangsgesprek een voortgangsevaluatie in om tot een gezamenlijk beeld te komen van de ontwikkeling van de aankomend leerkracht. Hierin wordt ook de voortgangsevaluatie van de werkplekbegeleider meegenomen. Op basis hiervan kan de aankomend leerkracht gerichte vervolgstappen nemen in de ontwikkeling tot leerkracht.

Als werkplekbegeleider vul je ook een voortgangsevaluatie in. Je geeft hierin aan in hoeverre de aankomend leerkracht de leeruitkomsten al heeft aangetoond. Je vult deze voortgangsevaluatie samen met de aankomend leerkracht tijdens een gesprek in. Je geeft hierbij feedback op de leeruitkomsten:

- 1. Pedagogisch handelen
- 2. Didactisch handelen
- 3. Professionele identiteit

3.1 Hoe geef ik advies over het werkplekleren d.m.v. de voortgangsevaluatie?

Je hebt van een aankomend leerkracht een uitnodiging gekregen voor een voortgangsevaluatie. Je kunt deze uitnodiging vinden in een e-mail (als je dat hebt ingesteld), op het dashboard bij 'Laatst ontvangen evaluatieverzoeken' of via 'Evaluatieverzoeken' in het menu bovenin.

1. Start de evaluatie via één van de methodes.
2. Je kunt nu in de evaluatiemodus met het paarse kader. Je kunt dit kader vergroten of minimaliseren zodat je kunt focussen op de evaluatie zelf. Je kunt nu per leeruitkomst aangeven hoe je vindt dat de aankomend leerkracht het doet t.a.v. deze leeruitkomst.
3. Er wordt gevraagd om alle pedagogische, didactische of op professionele ontwikkeling gerichte leeruitkomsten te evalueren: in ontwikkeling, verwacht niveau of boven niveau. Geef ook een korte tekstuele toelichting.
Je kunt hierbij gebruik maken van een feedbackkader voor voortgangsevaluaties, opgenomen in [bijlage 2](#).

4. Je kunt tussentijds pauzeren als dat nodig is. Sluit de evaluatiemodus met de knop rechtsonder: 'Sluit evaluatiemodus'. Je kunt later verder gaan.

Evaluatie indienen	Sluit evaluatiemodus

5. Als je klaar bent met invullen, klik je op 'Evaluatie indienen'. Je ziet of je de evaluatie volledig hebt ingevuld. Na het inleveren kun je de evaluatie niet meer aanpassen.

Bevestig jouw evaluatie

Rol: Begeleider

Je hebt 16 van de 16 doelen beoordeeld.

Controleer hierboven je rol voordat je deze evaluatie indient. Je bent niet verplicht om feedback te geven en/of alle doelen te scoren. Eenmaal ingediend zal de portfolio-eigenaar een notificatie ontvangen.

Terug naar evaluatiemodus   Evaluatie indienen

Bijlagen

Bijlage 1 Begrippenlijst

Begrip	Korte toelichting
Canvas	Online leeromgeving voor de aankomend leerkracht waar zij o.a. de studiegids, het collegeplan en de inhoud van de onderwijsthema's terugvinden.
Leeruitkomsten	Leeruitkomsten vervangen de eerdere bekwaamheidseisen en beschrijven wat aankomend leerkrachten aan het einde van de opleiding aantoonbaar weten, kunnen en doen. De landelijke leeruitkomstgebieden zijn hierbij als uitgangspunt genomen (pedagogisch handelen, (vak)didactisch handelen, (vak)inhoudelijke expertise, onderzoekend handelen en professionele identiteit.
Portflow	In Portflow verzamelt de aankomend leerkracht alle informatie voor het portfolio. De aankomend leerkracht is eigenaar van dit portfolio en deelt dit portfolio met de betrokken actoren, waaronder de werkplekbegeleider.
Programmatisch toetsen	Programmatisch toetsen betekent dat de aankomend leerkracht gedurende het studiejaar de tijd krijgt om zich te ontwikkelen en op verschillende momenten informatie verzamelt over het functioneren als aanstaande leerkracht en de doorgemaakte ontwikkeling.
Studiebegeleider	De studiebegeleider en aankomend leerkrachten vormen samen een klas op de opleiding. De studiebegeleider begeleidt de aankomend leerkracht bij de persoonlijke professionele ontwikkeling en monitort de studievoortgang.
Voortgangsevaluatie	Door middel van een voortgangsevaluatie krijgt de aankomend leerkracht inzicht in hoe de ontwikkeling vordert ten aanzien van de leeruitkomsten. Er vinden verschillende voortgangsevaluaties plaats per semester.
Werkplekbegeleider	De werkplekbegeleider is de (dagelijkse) begeleider van de aankomend leerkracht bij het werkplekleren in de praktijk. De werkplekbegeleider vormt een belangrijke schakel tussen de opleiding en de rijke leeromgeving van de school.

Bijlage 2 Feedbackkader voor voortgangsevaluaties

Ter ondersteuning bij het bepalen van het niveau waarop de aankomend leerkracht de leeruitkomst heeft aangetoond, kun je als werkplekbegeleider gebruikmaken van een feedbackkader. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen:

- In ontwikkeling;
- Verwacht niveau;
- Boven niveau.

Het feedbackkader, in de vorm van een rubric, helpt om tot een valide en betrouwbaar oordeel te komen. Onderstaande tabel geeft het feedbackkader voor voortgangsevaluaties weer:

	In ontwikkeling	Verwacht niveau	Boven niveau
Leeruitkomst	De groei ten aanzien van de leeruitkomst is nog in ontwikkeling.	De aankomend leerkracht toont de leeruitkomst aan op verwacht niveau.	De aankomend leerkracht toont de leeruitkomst aan boven niveau.
Zelfstandigheid	De aankomend leerkracht heeft ondersteuning en aanmoediging en handelt nog niet zelfstandig passend bij de leeruitkomst.	De aankomend leerkracht handelt zelfstandig in situaties die aansluiten bij de leeruitkomst.	De aankomend leerkracht neemt initiatief en handelt proactief in voorspelbare als minder voorspelbare (complexere) situaties.
Onderbouwing	De onderbouwing vanuit theorie is oppervlakkig of beperkt. • De aankomend leerkracht laat onvoldoende zien dat hij de literatuur beheerst. • De aankomend leerkracht laat onvoldoende zien dat hij de theorie aan praktijksituaties kan koppelen.	De aankomend leerkracht onderbouwt op de juiste wijze vanuit theoretische bronnen. • De aankomend leerkracht laat zien dat hij de literatuur beheerst. • De aankomend leerkracht laat zien dat hij de theorie aan praktijksituaties kan koppelen.	De onderbouwing is diepgaand, kritisch en verbonden aan meerdere perspectieven (bijv. theorie, praktijk, visie).

Reflectie	De reflectie is oppervlakkig of beperkt tot beschrijving van ervaringen.	De aankomend leerkracht reflecteert op een systematische wijze op zijn handelen en leidt tot leerdoelen of verbeterpunten.	De aankomend leerkracht toont diepgaande en kritische reflectie waarbij eigen handelen wordt verbonden aan onderliggende opvattingen, theorieën of feedback.
	De aankomend leerkracht benut feedback niet/ nauwelijks om te leren en zich te ontwikkelen tot leerkracht.	De aankomend leerkracht vraagt actief om feedback en benut deze doelgericht om zijn professionele handelen te verbeteren en formuleert leerdoelen.	De aankomend leerkracht weegt verschillende feedbackperspectieven af en vertaalt dit naar concrete leerdoelen om te ontwikkelen tot leerkracht.

Tabel 3: Feedbackkader